

Poročilo s pogajanj in zahteva za popravek

/Jakob Počivavšek, vodja pogajalske skupine in koordinacije stavkovnih odborov sindikatov javnega sektorja/

Dne 31. 1. 2018 se je vladna pogajalska skupina prvič po izvedeni stavki 24. 1. 2018 sestala s Koordinacijo stavkovnih odborov sindikatov javnega sektorja v zvezi z razreševanjem stavkovnih zahtev.

V Koordinaciji stavkovnih odborov sindikatov javnega sektorja žal ugotavljamo, da Vlada v pogajanjih ni napravila nobenega napredka, so pa pogajanja razgalila daljnosežnost in zapletenost posledic vladnih odločitev v preteklosti.

Pogajanja so potrdila pravilnost zahteve Pogajalske skupine reprezentativnih sindikatov javnega sektorja iz septembra 2017, da bi pogajanja že tedaj morala potekati enotno in celovito naslavljati anomalije v enotnem plačnem sistemu. Očitno je namreč, da se pogajanja z vsemi sindikati, ki so na Vlado naslovili stavkovne zahteve, vrtijo okrog te vsebine in na način, kot ga je že tedaj predlagala Pogajalska skupina reprezentativnih sindikatov javnega sektorja. Koordinacija stavkovnih odborov še vedno zastopa stališče, da bi pogajanja morala potekati enotno, vendar se takratna neodločnost Vlade sedaj odraža v ločenih pogajanjih z različnimi sindikati o praktično identičnih vsebinah, na kar je Vlada pristala sama. Koordinacija stavkovnih odborov pa je vladno stran jasno opozorila, da takšna ločena pogajanja ne morejo in ne smejo privedi do nikakršnih zaključkov in dogovorov o vsebinah, ki so predmet pogajanj in usklajevanj z vsemi sindikati javnega sektorja ali o vsebinah kolektivnih pogodb, kjer med podpisniki nastopa več sindikatov. Minister Koprivnikar, ki vodi vladno pogajalsko skupino, je ponovno zatrdil, da takšnih dogovorov Vlada ne bo sklepala, kar po našem prepričanju postavlja pod vprašaj smisel takšnih ločenih pogajanj.

Nadalje je Koordinacija stavkovnih odborov vztrajala na tem, da je vsebina pogajanj razreševanje stavkovnih zahtev in da se mora Vlada do vseh stavkovnih zahtev opredeliti in podati predlog razrešitve vsake od postavljenih stavkovnih zahtev. Zato ni pristala na način odprave anomalij pri vrednotenju delovnih mest z dopolnjevanjem zelo omejenega nabora delovnih mest, ki jih kot primerljiva z zdravniki vidi Vlada. Ob tem je posebej zaskrbljujoče to, da se primerljivost po vladnih predlogih ne odraža v spremembah vrednotenja teh delovnih mest v višini, kot so bili izvedeni dvigi zdravniških delovnih mest, temveč so predlagani dvigi bistveno manjši. Jasno smo predstavili tudi povsem konkretne primere neprimernosti vladnih predlogov. Prepričani smo, da se je potrebno najprej dogovoriti o spremenjenem vrednotenju orientacijskih delovnih mest, ki so podlaga za uvrščanje vseh ostalih delovnih mest v plačne razrede. To je tudi edini način, ki lahko vodi do sklenitve dogovora. Zato smo vztrajali na tem, da se kot podlaga za pogajanja vzame predlog Pogajalske skupine reprezentativnih sindikatov javnega sektorja z dne 27. 11. 2017, s katerim je predlagala dvig orientacijskih delovnih mest nad 26. plačnim razredom, ob upoštevanju stavkovne zahtevo po dvigu delovnih mest do 26. plačnega razreda za 2 plačna razreda, kjer se je prav tako potrebno najprej dogovoriti o spremenjenem vrednotenju orientacijskih delovnih mest. Vladno stran smo pozvali, da na ta način tudi oblikuje svoj protipredlog, ki bi odgovarjal na prvo stavkovno zahtevo koordinacije stavkovnih odborov.

Ker je Koordinacija stavkovnih odborov zavezana k pogajanjem in usmerjena v to, da se doseže dogovor, je v zvezi z drugo stavkovno zahtevo, ki se nanaša na odpravo še preostalih varčevalnih ukrepov, podala predlog, za katerega smo prepričani, da je izjemno konstruktiven in daje manevrski prostor za realizacijo te stavkovne zahteve. Predlagali smo, da se tisti varčevalni ukrepi, katerih veljavnost je bila določena z dogovori, iztečejo s potekom časa, za katerega so dogovorjeni in se nato ne podaljšujejo. Glede ostalih varčevalnih ukrepov smo predlagali njihovo povrnitev na raven pred znižanjem s 1. 1. 2019, razen za 8 % znižanje vrednosti plačnih razredov, za katero smo predlagali, da se 4 % izplačajo s 1. 7. 2018, 4 % pa s 1. 7. 2019. Presenetilo pa nas je, da je bila sindikalna stran tista, ki je morala vladni strani pojasniti, kateri varčevalni ukrepi so še vedno v veljavi.

Nenazadnje smo glede tretje stavkovne zahteve dobili zagotovilo vladne strani, da je Vlada zavezana zagotoviti financiranje dejavnosti javnega sektorja in proračunskih uporabnikov v obsegu, ki zagotavlja izvajanje teh dejavnosti, kar pomeni tudi za stroške dela zaposlenih v teh dejavnostih.

Pogajanja se bodo nadaljevala, ko se bo Vlada opredelila do predlogov Koordinacije stavkovnih odborov, za kar upamo, da se bo glede na to, da gre za razreševanje stavkovnih zahtev, zgodilo čim prej. Medtem naj bi stekla tudi pogajanja po posameznih resorjih o vsebinah, ki so jih v svojih stavkovnih zahtevah na Vlado naslovili posamezni sindikati, a se ne tičejo plač in enotnega plačnega sistema.

Pričakujemo, da se bo Vlada do protipredlogov opredelila z vso resnostjo in podala konstruktiven predlog razreševanja stavkovnih zahtev, saj bo v nasprotnem primeru nadaljnji konflikt neizogiben.



**Delo d.o.o.
Dunajska 5
1509 Ljubljana**

**g. Uroš Urbas
v. d. odgovornega urednika časopisa Delo in Nedelo ter delo.si**

Datum: 2.2.2018

ZADEVA: ZAHTEVA ZA POPRAVEK

Spoštovani,

dne 31.1.2018 je bil v vašem časopisu na strani 10 objavljen prispevek Karla Lipnika z naslovom »Ali veste, kdaj vas peljejo žejne čez vodo?«. V prispevku sta citirani dve moji izjavi in podan komentar avtorja prispevka, moji izjavi pa sta označeni kot »lažni novici«. Ker komentar avtorja prispevka na zavajajoč način predstavlja dejansko stanje, zahtevam objavo popravka na podlagi 26. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAVMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16 in 39/16) v besedilu, kot izhaja iz nadaljevanja.

»V časniku Delu je bil dne 31.1.2018 objavljen prispevek Karla Lipnika »Ali veste, kdaj vas peljejo žejne čez vodo?«, v katerem je avtor citiral dve moji izjavi in jih komentiral. Komentarja kažeta na nepoznavanje sistema plač v javnem sektorju in njegove uveljavitve, ki je sovpadala s sprejemanjem varčevalnih ukrepov. Ker sta citirani izjavi v prispevku označeni kot lažni novici in komentar le-teh na zavajajoč način predstavljata dejansko stanje, terjata popravek s prikazom nasprotnih dejstev.

Trditev, da »dejansko nihče v javnem sektorju ni doživel takšnega (t.j. 8% op.a.) znižanja plače« ne drži. Takšno znižanje plače so doživeli vsi tisti, pri katerih nesorazmerja ob prehodu na nov plačni

sistem niso bila ugotovljena. Poleg tega je bilo v Kolektivni pogodbi za javni sektor leta 2008 določeno, da se nesorazmerja v plačah odpravijo postopoma, zadnja faza odprave je bila dogovorjena za 1.3.2010. Na to so bili preračunani tudi vsi učinki nekaterih spremenjenih elementov plače, vključno z znižanjem nekaterih dodatkov (npr. znižanje dodatka za delovno dobo iz 0,5% na 0,33%). Vendar se je zaključna faza odprave plačnih nesorazmerij iz leta v leto odmikala in bila nazadnje po tem, ko je Vlada izgubila sodni spor v zvezi s tem, dejansko izvedena istočasno z 8% znižanjem vrednosti plačnih razredov po ZUJF. Gre torej za mešanje dveh popolnoma različnih instrumentov, ki pa oba vplivata na plače javnih uslužbencev. Če bi bila nesorazmerja odpravljena z dinamiko, kot je bila dogovorjena leta 2008, bi bili 8% znižanja plač deležni vsi javni uslužbenci, brez izjeme. Tako pa se je zaradi istočasne odprave plačnih nesorazmerij in znižanja vrednosti plačnih razredov plača nekaterim javnim uslužbencem dejansko znižala za 8% z ZUJF, preostali javni uslužbenci pa so bili prikrajšani za 8% plače, ki bi jim pripadla skladno z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju in sklenjenimi kolektivnimi pogodbami.

Prav tako ne drži trditev, da je »2,5 milijarde evrov nižji strošek dela nerealen«. Moja trditev je bila, da so stroški dela v javnem sektorju zaradi varčevalnih ukrepov od leta 2012 za več kot 2,5 milijarde evrov nižji, kot bi bilo v primeru, če varčevalnih ukrepov na račun prejemkov zaposlenih v javnem sektorju ne bi bilo. Finančne posledice odprave 8% znižanja vrednosti plačnih razredov po ZUJF iz leta 2012 Vlada na letni ravni ocenjuje na 350 milijonov evrov, ta ocena se zadnjih nekaj let bistveno ne spreminja. To pomeni, da bi bil v primeru, če ta ukrep ne bi bil uveljavljen, strošek dela vsako leto višji za cca. 350 milijonov evrov, v petih letih torej skupno 1 milijardo in 750 milijonov evrov, temu pa je potrebno prišteti še finančne učinke ostalih varčevalnih ukrepov (npr. ukinjena delovna uspešnost, znižan oziroma ukinjen regres za letni dopust, znižana povračila stroškov v zvezi z delom, zamrznjena napredovanja...), ki so bili uveljavljeni od leta 2009 dalje. Številka 2,5 milijarde evrov tako nikakor ni nerealna, temveč je dejanska ocena skupnega finančnega učinka varčevalnih ukrepov v tem obdobju v primerjavi z ureditvijo, ki bi veljala, če varčevalnih ukrepov ne bi bilo.«

V primeru nejasnosti v zvezi z razumevanjem naših stališč Vas vabim, da se v prihodnje predhodno za dodatna pojasnila obrnete neposredno na tistega, ki je ta stališča podal.

Lep pozdrav,

Jakob Počivavšek, univ. dipl. pravnik
Vodja koordinacije stavkovnih odborov sindikatov javnega
sektorja